

Številka: Su 569/2019-55

Datum: 16. 9. 2020

PRESEDNIK REPUBLIKE SLOVENIJE
Gospod Borut Pahor

Erjavčeva 17
1000 Ljubljana

gp.uprs@predsednik.si

Spoštovani gospod predsednik,

Sodni svet v okviru svojih ustavnih in zakonskih pristojnosti varuje samostojnost in neodvisnost sodne veje oblasti, skrbi za zagotavljanje kakovosti dela sodišč in sodnikov ter javnega ugleda sodstva. Pri izvajanju svojega poslanstva je že večkrat opozoril na neustreznost sistema imenovanja kandidatov za sodnike v Državnem zboru, kar še zlasti velja za sodnike Vrhovnega sodišča RS. Skupaj z Vrhovnim sodiščem RS in Slovenskim sodniškim društvom se že dalj časa zavzema za čimprejšnji umik izvolitve sodnikov iz Državnega zbora, saj tak sistem imenovanja sodnikov predstavlja izjemo od ureditev v pravnem prostoru Evropske unije. Sodstvo potrebuje najboljše pravnike in pravnice, zato je nujno, da se strankarska politika umakne iz postopkov imenovanja sodnic in sodnikov.

Ureditev, da sodnice in sodnike vrhovnega sodišča (ponovno) voli Državni zbor, po oceni Sodnega sveta ni ustrezna, kar se je očitno izkazalo pri neimenovanju predlaganega kandidata za vrhovnega sodnika na 19. seji Državnega zbora 14. 7. 2020. O razlogih za tako zavrnitev kandidature uglednega profesorja prava lahko le ugibamo, saj v Državnem zboru (ne na 22. seji Mandatno volilne komisije 2. 7. 2020 in ne na sami seji Državnega zbora 14. 7. 2020, ki se ju je udeležil tudi predstavnik Sodnega sveta) o samem kandidatu med poslankami in poslanci ni bilo ne razprave in ne vprašanj, na katere bi lahko Sodni svet odgovoril in po potrebi dodatno utemeljili svoj predlog.

Ob tem je sicer treba potrditi dejstvo, da so postopki izvolitev sodnikov v Državnem zboru praviloma potekali brez težav in da je to kazalo na medsebojno spoštovanje med institucijama. Tako Sodni svet tudi ne želi v okviru sedanje ustavne ureditve zanikati pravice, da poslanke in poslanci kakšnega od predlaganih kandidatov tudi ne podprejo (o tem se je izreklo tudi Ustavno sodišče v svojem sklepu št. U-I-225/16 z dne 6. 12. 2017). Vendar pa je tudi glede na vlogo in oblikovanje Državnega zbora v sistemu delitve oblasti očitno, da navedena ureditev vodi do političnega, strankarskega odločanja o izvolitvah sodnic in sodnikov, kar pa po našem mnenju ne ustreza najboljšim, primerljivim evropskim standardom demokratične družbe in vladavine prava¹. O tem vprašanju so tudi v

¹ Na spornost obstoječe ureditve volitve sodnikov je opozoril tudi mednarodni forum strokovnjakov GRECO v drugem vmesnem poročilu o izpolnjevanju priporočil, sprejetem na 74. plenarnem zasedanju v Strasbourgu 28. 11. -

slovenskih pravnih in znanstvenih krogih že potekale pomembne vsebinske razprave in so že bili izoblikovani nekateri predlogi. Ob tem lahko le dodamo, da odvisnost izvolitve od politične volje in večine ter s tem povezane negotovosti, ali bodo za izvolitev zadoščali strokovni objektivni kriteriji, odvrča mnoge odlične pravnice in pravnike od kandidiranja za sodniška mesta.

Sodni svet je zato po večkratnem opominjanju na neustreznost sedanje ureditve izvolitve na svoji 47. seji 3. 9. 2020 sklenil, da poda pobudo za spremembo Ustave in Zakona o sodniški službi, tako da se pristojnost za volitve oziroma imenovanje sodnic in sodnikov z Državnega zbora prenese na drug ustavni organ. Poudaril je, da morajo biti v navedenih postopkih na prvem mestu zagotovljena načela strokovnosti in transparentnosti.

Glede na navedeno Vam, spoštovani gospod predsednik, Sodni svet predlaga, da podprete navedeno pobudo za spremembo Ustave in Zakona o sodniški službi, s prošnjo za skupno srečanje z Vami, na katerem bi predstavili dodatne razloge in razmisleke ob tej pobudi.

S spoštovanjem,

Predsednik Sodnega sveta RS
dr. Erik Kerševan